

Eväitä lastensuojelun innovointiin ja kehittämistyön arviointiin 9.10.2024

Tuula Jäppinen, Helena Inkinen ja Mirja Määttä
SOILA -koordinaatiohanke

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

Eväitä lastensuojelun innovointiin ja kehittämistyön arviointiin 9.10. klo 9-11

Alaseminaarissa pureudutaan lastensuojelun innovaatioihin ja kehittämistyön arviointiin.

Alustuksissa keskitytään Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa – mitä niiden erityispiirteet ovat? - katsaukseen ja hankekehittämisen arviointiin.

Työpajassa tarkastellaan keinoja, joilla kehittämistyön ja innovaatioiden tuloksia ja vaikutuksia voidaan arvioida ja hyödyntää arjen työssä hankkeiden alusta lähtien.

Työpajan aikataulu

- 9.00 - Aloitus ja tervetuloa, lyhyt Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen -ohjelman esittely, esittäytymiset
- 9.20 – Sosiaalisten innovaatioiden piirteet
- 9.40 – Pariporinat sosiaalisten innovaatioiden piirteistä
- 10.00 - Innovaatiospiraali - dialogi
- 10.15 Ryhmätyöt spiraalien kautta
- 10.40 Yhteenveto

Uudistamme lastensuojelua: **NELJÄ STRATEGISTA TEEMAA**

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1 -hankekauden strategiset teemat ovat:

1

12-17-vuotiaiden lasten **sijoitusten määrän vähentäminen** laadukkailla ja vaikuttavilla, lasten ja perheiden arjen tarpeisiin vastaavilla lastensuojelun avohuollon tukitoimilla, työmenetelmillä ja palveluilla.

2

Koko perheen ja erityisesti **vanhemmuuden tukeminen huostaanottotilanteessa**, huostaanoton aikana ja sitä purettaessa sekä muissa siirtymävaiheissa, jotta perheen vuorovaikutussuhteet ja toimintavalmiudet vahvistuisivat eikä kukaan jäisi yksin.

3

Jälkihuollon uudistaminen monialaiseksi aikuistumisen tueksi, jotta kaikilla nuorilla olisi valmiudet pärjätä itsenäisesti ja edetä tavoitteidensa suuntaisesti koulutukseen ja työelämään.

4

Lastensuojelun sijaishuollon palvelujen ja muun palvelujärjestelmän systemaattisen yhteistyön kehittäminen ja uudistaminen siten, että palvelujärjestelmä kykenee vaikuttavasti ja pitkäjänteisesti vastaamaan **sijaishuollossa olevien lasten mielenterveys- ja päihdeongelmiin**.

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

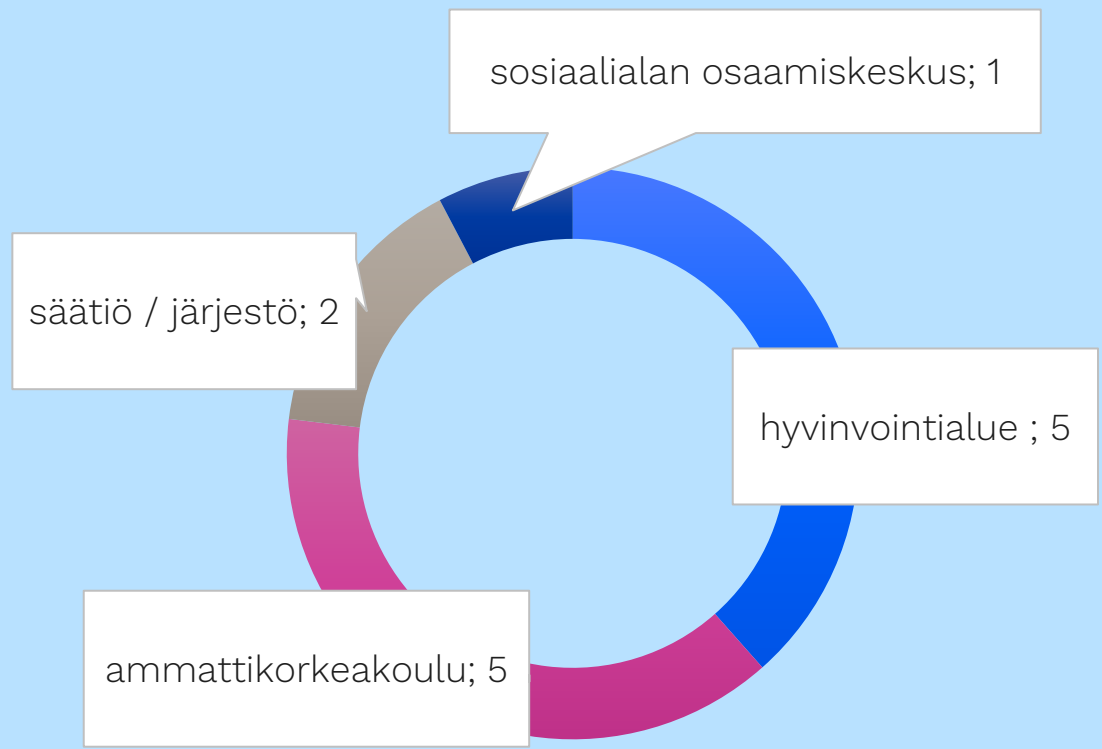
Euroopan unionin
osarahoittama

Katsaus rahoitettuihin 13 hankkeeseen

Hankkeiden päätoteuttajat

Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa – mitä niiden erityispiirteet ovat? – julkaisu, maaliskuu 2024

Ratkaisun sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys

Liittyminen laaja-alaisesti lasten, nuorten ja perheiden arkeen

Ratkaisu yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin

Kohderyhmä- ja tarvelähtöisyys

Yhteiskunnallista hyvää tuottava vaikutus

Uudet vuorovaikutussuhteet

Uusi toimiva idea

Osallisuus

Yhteiskehittäminen

Keinoiltaan sosiaalinen

Verkostomaisuus

Yhteiskunnallinen päämäärä

Uutta osaamista kasvattava

Paikallisuus ja kontekstisidonnaisuus

Kiinnittyminen ekosysteemiin

Innovaation laatu levitettävyyden näkökulmasta

Tutustu julkaisuun:

[Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa - mitä niiden erityispiirteet ovat? : SOILA-koordinaatiohankkeen ja Innokylän innovaatiokatsaus \(Julkari\)](#)

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Uusi, toimiva idea

Innovaatio on uusi, toimintaympäristössään käyttöön otettu idea, joka luo uutta arvoa. Se voi olla uusi tai parannettu palvelu, tuote tai prosessi tai niiden yhdistelmä, joka poikkeaa merkittävästi organisaation aiemmista palveluista, prosesseista tai tuotteista, ja jolla pyritään saamaan aikaan vaikuttavuutta yhteiseksi hyväksi. Se voi olla sovellettu jo toisaalla käytössä olevasta innovaatiosta.

(Kuivalainen ym. 2022)

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Ratkaisu yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin

Tarkoituksella on suuri merkitys innovaation sosiaalisuudelle. Sosiaaliset innovaatiot etsivät uusia ratkaisuja yhteiskunnan tarpeisiin ja ongelmiin selkeänä tavoitteenaan yhteinen hyvä. Niitä synnyttää halu vastata yhteiskunnallisiin tarpeisiin paremmin kuin vakiintuneet vaihtoehdot tälle hetkellä vastaavat.

(Demos Helsinki 2022)

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Liittyminen laajasti lasten, nuorten ja perheiden arkeen

Jotta lasten, nuorten ja perheiden pärjäävyyttä voidaan vahvistaa, on oltava tietoa, minkälaisiin arkisiin tarpeisiin sosiaalisella innovaatiolla on tarkoitus löytää ratkaisu. Sosiaalisen innovaation liittyminen kohderyhmän arkeen edellyttää kohderyhmä- ja tarvelähtöisyyden toteutumista. Ilman kohderyhmän kuuntelemista ja tuntemista on vaikea tietää, millainen innovaatio on tarpeen ja miten kohderyhmä voi siihen liittyä arjessaan ja arjen toimintaympäristöissään.

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

**VÄLITÄ
ja
VAIKUTA**

Yhteiskehittäminen

Yhteiskehittämisessä kansalaiset ja eri palveluiden loppukäyttäjät ovat mukana palveluiden ideoinnissa, suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa yhteistyössä ammattilaisten, asiantuntijoiden ja viranomaisten kanssa. Yhteiskehittäminen verkostoi yhteen eri sidosryhmät, kuten kansalaiset, yritykset, kolmannen sektorin sekä julkisen sektorin. Yhteiskehittämisen tavoitteena on ratkaista monitoimijaisen joukon avulla yhteiskuntaan ja sekä palveluihin liittyviä tarpeita ja ongelmia.

(Mm. Pöyry-Lassila 2017; Kauppinen et al 2020; Aaltonen et al 2016)

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Uutta osaamista kasvattava

Uuden osaamisen kasvattamisen tavoitteena on vahvistaa sosiaalisten innovaatioiden kehittäjien, rahoittajien ja käyttöönnottajien toimijuutta ja edellytyksiä hahmottaa paremmin omaan toimintaympäristöön linkittyvät mahdollisuudet. Oma toiminta pystytään näin kytkemään osaksi yhteistä jaettua suuntaa ja laajaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Osaamista on vahvistettava verkostoista käsin edistämällä toimijoiden välistä vuorovaikutusta, vertaisoppimista ja yhteistyötä.

(Demos Helsinki 2022)

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Kiinnittyminen ekosysteemiin

Ekosysteemit ovat yhteisen vision ympärille rakentuvia
jatkuvasti kehittyviä verkostorakenteita.

Sosiaalisten innovaatioiden ekosysteemillä tarkoitetaan niiden
toimijoiden joukkoa, jotka eri rooleissa kehittävät sosiaalisia
innovaatioita, tukevat niiden kehittämistä tai ohjaavat niiden
kehittämistä esimerkiksi rahoituksen kautta.

(VTT 2020, Demos Helsinki 2022)

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Innovaation laatu levitettävyyden näkökulmasta

Toimintamallin levitettävyyys edellyttää konseptien kirkastamista ja tuotteistamista. Levitettäväksi aiotusta toimintamallista tulee muotoilla arvolupaus asiakkaalle sekä kuvata, miten se tuotetaan.

Levittäminen muihin organisaatioihin vaatii vahvaa omistajaa ja projektikoordinaatiota. Keskeiset toimijat toimintamallin monistamisessa ovat toimintamallin kehittäjä ja motivoitunut vastaanottava organisaatio. Monistamista varten tulisi lisäksi tutkia toimintamallin menestymismahdollisuudet uudella alueella ja suunnitella siirto käytännössä. On myös huomattava pitkät aikajänteet.

(Työ- ja elinkeinoministeriö 2017)

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+ TL 5.1

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

S O I L A

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Ratkaisun sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys

Sosiaalisesti kestävässä organisaatiossa panostetaan ylisukupolvisen huono-osaisuuden ennaltaehkäisyyn ja eriarvoisuuden kaventamiseen muun muassa ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Kyse on kansalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämäänsä kuntayhteisössään.

Taloudellinen kestävyys tarkoittaa sisällöltään ja laadultaan tasapainoista kasvua, joka ei perustu pitkällä aikavälillä velkaantumiseen tai varantojen hävittämiseen, vaan luo otolliset olosuhteet kansallisen hyvinvoinnin vaalimiselle ja lisäämiselle.

Ekologinen kestävyys tarkoittaa biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien toimivuuden säilyttämistä sekä ihmisen taloudellisen ja aineellisen toiminnan sopeuttamista pitkällä aikavälillä luonnon kestokykyyn.

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen ESR+TLF1
(Kuntaliitto 2022)

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

Pesäpuu ry

Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

**Uusi,
toimiva idea**

**Ratkaisu
yhteiskunnan
tarpeisiin
ja ongelmiin**

**Liittyminen
laajasti lasten,
nuorten ja
perheiden
arkeen**

**Yhteis-
kehittäminen**

**Kiinnittyminen
ekosysteemiin**

**Uutta osaamista
kasvattava**

**Innovaation
laatu
levitettävyyden
näkökulmasta**

**Ratkaisun
sosiaalinen,
taloudellinen
ja ekologinen
kestävyys**

Pariporinat: Sosiaalisten innovaatioiden piirteet

Mitä piirteistä tunnistatte omassa työssänne?

Mitä piirrettä voisi vahvistaa tai lisätä?

Innovaatiospiraali

Lähde: Murrey, Caulier-Grise & Mulgan (2010)
The Open Book of Social Innovation.

Kehittämistyön tulokset arjen työn tukena

1. Tarpeet

- Mikä lastensuojelun kehittämisen tarve teillä on?

2. Ideat

- Mikä sosiaalisen innovaation idea vastaa tarpeeseen?

3. Kokeilut

- Miten uutta ideaa voisi kokeilla lastensuojelun arjessa?

4. Vakiinnuttaminen

- Miten varmistetaan että kehittämisen tulokset jäävät osaksi arjen lastensuojelutyötä?

6. Systeminen muutos

- Miten systeemistä muutosta saadaan aikaan lastensuojelun palvelujärjestelmässä yhdessä toisten lastensuojelun kehittäjien kanssa?

5. Skaalaaminen

- Miten toimiva idea voisi levitä laajemmin hyvinvointialueella ja kansallisesti?

Kiitos!

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

